

RAPPORT 3. KVARTAL 2015

SpareBank 1 Gruppen

INNHOOLD

Resultatutvikling	3
Resultatregnskap	10
Utvidet resultatregnskap	12
Balanse	13
Egenkapital	14
Kontantstrømoppstilling	16
Kapitaldekning	17
Noter til regnskapet:	
- Note 1 Regnskapsprinsipper	18
- Note 2 Estimer og skjønnsmessige vurderinger	18
- Note 3 Nærstående parter	18
- Note 4 Segmentinformasjon	19
- Note 5 Pensjonsforutsetninger	20
- Note 6 Finansielle derivater	21
- Note 7 Verdsettelseshierarki	23
- Note 8 Verdipapirer til virkelig verdi	26
- Note 9 Verdipapirer tilgjengelig for salg	27
- Note 10 Nøkkeltall	28

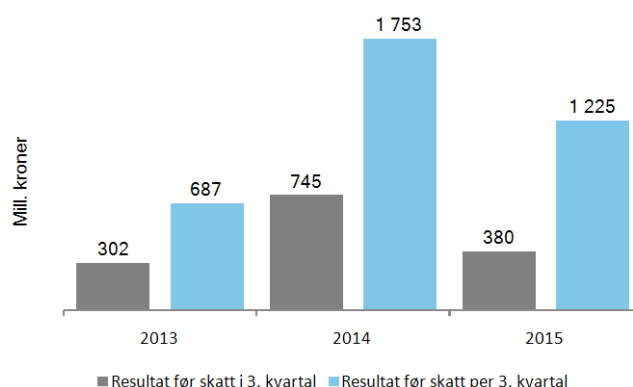
Resultatutvikling per 3. kvartal 2015

- Konsernresultat før skatt per 3. kvartal 2015 ble 1.224,5 (1.753,3)¹ mill. kroner. Annualisert egenkapitalavkastning ble 16,8 (28,0) % hittil i år. I 3. kvartal isolert var resultat før skatt 379,9 (744,7) mill. kroner.
- SpareBank 1 Forsikring AS (livsforsikring) hadde et resultat før skatt på 451,1 (466,0) mill. kroner per 3. kvartal. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak lavere finansavkastning.
- SpareBank 1 Skadeforsikring konsern oppnådde et resultat på 897,1 mill. kroner, som var 399,8 mill. kroner lavere enn per 3. kvartal 2014. Resultatnedgangen skyldes økte naturskadeerstatninger, lavere avviklingsgevinster og redusert finansavkastning.
- I ODIN Forvaltning AS har høyere gjennomsnittlig forvaltningskapital ført til bedring i resultat før skatt på 14,9 mill. kroner per 3. kvartal 2015 til 82,4 mill. kroner.
- SpareBank 1 Gruppen Finans AS hadde et resultat før skatt på 39,9 (32,3) mill. kroner. Forbedringen skyldes i hovedsak vekst i klientomsetningen og utlån i forretningsområdet Factoring og økt innfordring samt oppskrivning av enkeltporteføljer i forretningsområdet Portefølje.

RESULTAT SPAREBANK 1 GRUPPEN

SpareBank 1 Gruppen oppnådde et resultat før skatt per 3. kvartal 2015 på 1.224,5 (1.753,3) mill. kroner. Resultatet før skatt for 3. kvartal isolert utgjorde 379,9 (744,7) mill. kroner. Resultatbidraget fra datterselskapene utgjorde 1.321,6 mill. kroner, som er 548,3 mill. kroner lavere enn ved utgangen av september 2014. I SpareBank 1 Forsikring og SpareBank 1 Skadeforsikrings resultater før skatt, ref. resultattabellen på side 4, inngår positivt estimatavvik på ytelsespensjoner. Disse positive estimatavvikene er trukket ut igjen som en konsernjustering for å vise konsernets resultat før oppstillingen over andre inntekter, kostnader og verdiendringer (Utvidet resultatregnskap).

Utvikling i konsernresultat før skatt:

Konsernet hadde en skattekostnad på 285,6 (410,0) mill. kroner hittil i 2015. Dette gir en effektiv skatteprosent på 23,3 (23,4) %. Resultat etter skatt for SpareBank 1 Gruppen konsern ble 938,9 (1.343,3) mill. kroner per 3. kvartal. Dette ga en annualisert egenkapitalavkastning på 16,8 (28,0) % ved utgangen av 3. kvartal 2015. I 3. kvartal isolert utgjorde resultatet etter skatt 286,1 (558,7) mill. kroner.

Samlet forvaltningskapital i konsernet var 56,4 mrd. kroner per 30. september 2015. Dette er en økning på 1,3 mrd. kroner siden årsskiftet.

Kapitaldekningen var 20,5 % per 30. september 2015, mot 20,9 % ved årsskiftet. Kjernekapitaldekningen per 30. september 2015 utgjorde 19,3 %, ned 0,3 prosentpoeng fra årsskiftet. Resultatet hittil i år er ikke tatt med ved beregningen av kapitaldekningen.

Per 30. september 2015 var det i SpareBank 1 Gruppen i alt 1.205 faste årsverk. Siden 31. desember 2014 er antall årsverk økt med 24. Økningen har i hovedsak funnet sted i forsikringselskapene. Gjennomsnittlig sykefravær de siste 12 måneder per september var 3,9 % (3,8 %). Sykefraværet i 3. kvartal var 3,0 % (3,2 %) og legemeldt sykefravær var 2,5 % (2,6 %).

¹ Tall i parentes angir beløpet eller prosenten for tilsvarende periode i fjor.

Resultat per forretningsområde:

Mill. kroner	3. kvartal		Per 3. kvartal		Året
	2015	2014	2015	2014	2014
Resultat fra datterselskapene før skatt					
SpareBank 1 Forsikring AS	147,3	140,7	451,1	466,0	505,5
SpareBank 1 Skadeforsikring konsern	263,4	632,1	897,1	1 297,0	1 829,0
ODIN Forvaltning konsern	29,6	25,1	82,4	67,5	89,2
SpareBank 1 Medlemskort AS	2,4	0,4	6,6	4,7	4,7
SpareBank 1 Gruppen Finans AS	12,0	11,5	39,9	32,3	46,1
Conecto AS	-0,3	-0,3	4,0	3,8	4,1
Konsernjusteringer	-26,8	-25,8	-159,5	-1,4	89,2
Sum resultat datterselskaper før skatt	427,7	783,7	1 321,6	1 869,8	2 567,8
Driftskostnader morselskap	-32,7	-21,3	-63,2	-62,6	-89,2
Netto finans morselskap	-14,3	-16,8	-32,7	-51,2	-68,8
Andel tilknyttede selskap/felleskontrollert virksomhet	-	-	1,6	-	-
Merverdiavskrivninger	-0,9	-0,9	-2,8	-2,8	-3,7
Resultat før skatt	379,9	744,7	1 224,5	1 753,3	2 406,2
Skattekostnad	-93,8	-186,0	-285,6	-410,0	-556,0
Resultat etter skatt	286,1	558,7	938,9	1 343,3	1 850,1
<i>Majoritetens andel av resultat etter skatt</i>	<i>285,2</i>	<i>558,6</i>	<i>936,6</i>	<i>1 341,6</i>	<i>1 848,3</i>
<i>Minoritetens andel av resultatet etter skatt</i>	<i>0,9</i>	<i>0,2</i>	<i>2,4</i>	<i>1,7</i>	<i>1,9</i>

SPAREBANK 1 FORSIKRING AS

SpareBank 1 Forsikring AS har satsingsområdene sine innenfor innskuddspensjon, hybridpensjon, gruppelevsforikring og individuelle risikoforsikringer. Hybridpensjon er et nytt tjenestepensjonsprodukt som SpareBank 1 Forsikring AS begynte å tilby fra 1. januar 2015. Selskapets produkter distribueres hovedsakelig gjennom bankene i SpareBank 1-alliansen, LO og LO-forbund.

Selskapets salgsvolumer for risikoprodukter i personmarkedet var per 3. kvartal 2015 20,4 % høyere enn ved samme periode i fjor. For innskuddspensjonsforsikringer i bedriftsmarkedet var det en økning i salgsvolumene på 20,8 % i forhold til samme periode i 2014.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	3. kvartal		Per 3. kvartal		Året
	2015	2014	2015	2014	2014
Risikoresultat netto	115,8	105,0	277,9	290,3	376,0
Administrasjonsresultat netto	21,1	1,2	25,2	-3,6	-8,0
Renteresultat	-48,8	6,5	139,3	334,2	285,6
Oppreservering	-0,0	-6,2	-0,7	-95,1	-0,5
Eiers bidrag til oppreservering	-23,3	-2,5	-24,3	-7,5	-16,8
Vederlag for rentegaranti	9,2	6,1	25,6	20,1	26,8
Samlet resultat før tilleggsavsetninger	74,0	110,0	443,1	538,4	663,1
Avsetning til tilleggsavsetninger	51,8	18,2	-61,2	-140,6	-241,0
Resultat til kunder	-6,0	-32,9	-59,8	-77,8	-75,9
Avkastning finansielle eiendeler	19,6	37,2	73,5	146,2	199,1
selskapsporteføljen					
Andre inntekter og kostnader til selskapet	8,0	8,2	55,4	-0,2	-39,9
Resultat til eier før skatt	147,3	140,7	451,1	466,0	505,5
Skattekostnad	-36,0	-28,5	-99,4	-94,1	-70,3
Resultat til eier etter skatt	111,3	112,2	351,7	371,9	435,2

Resultat før skatt per 3. kvartal 2015 ble 451,1 mill. kroner, som er en reduksjon på 15,0 mill. kroner fra samme periode i fjor. Selskapet hadde en skattekostnad på 99,4 (94,1) mill. kroner. Resultat før skatt for 3. kvartal isolert ble 147,3 (140,7) mill. kroner.

Risikoresultat

Netto risikoresultat før oppreservering for økt levealder utgjorde 277,9 (290,3) mill. kroner per 3. kvartal 2015. Nedgangen på 12,4 mill. kroner skyldes i hovedsak en økning i antall meldte uføreerstatninger. Risikoresultatet for 3. kvartal isolert ble 115,8 (105,0) mill. kroner.

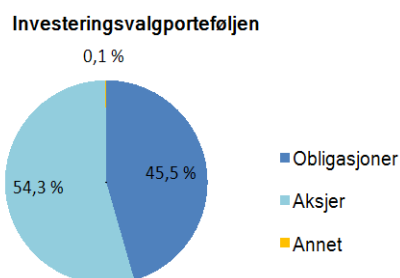
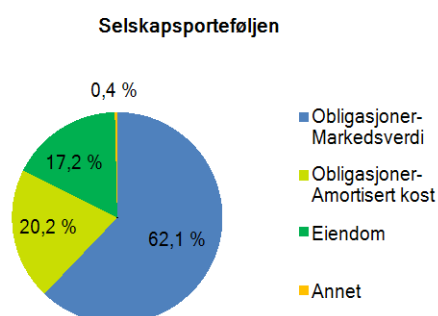
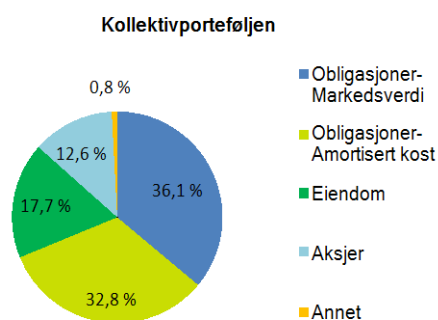
Administrasjonsresultat

Netto administrasjonsresultat ble 25,2 (-3,6) mill. kroner. Hovedårsaken til bedringen på 28,8 mill. kroner knytter seg til effekter fra reassurans. Administrasjonsresultatet for 3. kvartal isolert ble 21,1 (1,2) mill. kroner.

Renteresultat

Netto renteresultat (finansinntekter i kundeporteføljene redusert med garantert avkastning) hittil i år ble 139,3 (334,2) mill. kroner. Nedgangen kom i hovedsak av lavere netto realiserede gevinster ved realisasjon av finansielle eiendeler. Vederlaget for rentegarantien utgjorde 25,6 mill. kroner, mot 20,1 mill. kroner året før. Renteresultatet i 3. kvartal isolert ble -48,8 (6,5) mill. kroner.

Aktivaallokering per portefølje per 30.09.2015:

Verdijustert avkastning i de fire kollektivporteføljene for ordinær bestand, fripoliser og ytelsespensjon, fripoliser med høye krav til avkastning og gammel individuell bestand var henholdsvis 2,1 %, 1,9 %, 2,0 % og 2,4 %. Bokført avkastning i disse porteføljene ble henholdsvis 2,0 %, 2,0 %, 2,3 % og 4,1 %. Avkastningen i selskapsporteføljen var 1,8 (4,0) % per 30. september.

Finansielle eiendeler knyttet til forsikringer med investeringsvalg utgjorde 14,5 mrd. kroner per 30. september 2015, mot 13,0 mrd. kroner ved årsskiftet. Dette tilsvarer en økning på 11,3 %. Midlene fordelte seg med 54,3 % i aksjefond, 29,8 % i obligasjonsfond, og 15,9 % i pengemarkedsfond.

Premieinntekter og erstatninger

Mill. kroner	3. kvartal		Per. 3. kvartal		Året
	2015	2014	2015	2014	2014
Individuelle rente-/pensjonsforsikringer	102,5	93,1	301,0	272,5	369,4
Individuelle kapitalforsikringer	181,1	171,8	537,8	509,5	685,4
Kollektive pensjonsforsikringer	102,6	104,6	483,3	428,1	498,9
Ulykkesforsikringer	70,4	65,3	208,0	192,6	259,5
Gruppelivsforsikringer	174,4	157,2	582,0	580,7	724,8
Unit Link - Renteforsikringer	6,5	8,3	17,5	22,6	29,3
Unit Link - Kapitalforsikringer	34,6	35,8	125,3	109,1	148,6
Innskuddstjenestepensjon	372,1	330,8	1 112,0	972,5	1 322,7
Sum brutto forfalte premieinntekter	1 044,2	966,9	3 366,9	3 087,6	4 038,6
Overførte premiereserver fra andre selskaper	147,2	101,8	430,5	363,8	495,9
Avgitt gjenforsikringspremie	-49,2	-43,0	-145,9	-139,6	-186,9
Premieinntekter for egen regning	1 142,3	1 025,7	3 651,5	3 311,8	4 347,6

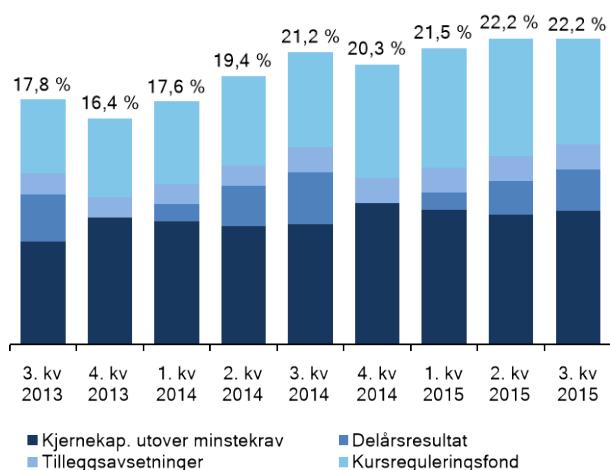
Brutto premieinntekter, eksklusive tilflyttet kapital, ble 3.366,9 (3.087,6) mill. kroner per 3. kvartal. Dette tilsvarer en økning på 9,0 %. Brutto utbetalte erstatninger ble 1.568 mill. kroner, som er en økning på 102 mill. kroner i forhold til samme tidspunkt i fjor.

Soliditet og kapitalforhold

Selskapets forvaltningskapital var 39,3 mrd. kroner per 30. september 2015. Dette var 1,9 mrd. kroner høyere enn ved årsskiftet, og tilsvarer en økning på 5,2 %. Endringen skyldtes hovedsakelig økning i forsikringsforpliktelsene.

Selskapets kapitaldekning var 20,4 % ved utgangen av 3. kvartal 2015, mot 21,5 % per 31. desember 2014. Hele den ansvarlige kapitalen består av kjernekapital. Estimert solvensmargin ved utgangen av 3. kvartal 2015 var 308 %, mot 316 % ved årsskiftet.

Bufferkapitalen, inklusiv resultat hittil i år, var 4.225 mill. kroner ved utgangen av 3. kvartal 2015. Dette tilsvarer 22,2 % av de forsikringsmessige avsetningene. Bufferkapitalen ved årsskiftet utgjorde 20,3 %. Kursreguleringsfondet var 1.430 mill. kroner ved utgangen av 3. kvartal, mot 1.517 mill. kroner ved årsskiftet. Av kursreguleringsfondet tilhører 316,1 mill. kroner den ordinære kollektivporteføljen, 459,2 mill. kroner tilhører porteføljen til fripoliser og ytelsespensjon, 260,0 mill. kroner tilhører porteføljen til fripoliser med høye krav til avkastning og 394,4 mill. kroner tilhører porteføljen til gamle individuelle spareforsikringer.

Utvikling i bufferkapital, per kvartal¹:

¹ For 4. kvartal vises bufferkapitalen etter disponering av resultat

SPAREBANK 1 SKADEFORSIKRING KONSERN

SpareBank 1 Skadeforsikring konsern er det ledende norske selskapet på salg av forsikring gjennom bank, til bankkunder og LO-forbundenes medlemmer, samt salg via meglerkanalen til bedriftsmarkedskunder.

SpareBank 1 Skadeforsikring konsern hadde per utgangen av 3. kvartal 2015 en total bestandspremie på ca 5,3 mrd. kroner. Selskapet har hatt en bestandsnedgang på 10 mill. kroner hittil i år. Privatmarkedet har hatt en bestandsøkning på 71 mill. kroner, og økningen hittil i år gjelder hovedsakelig LOfavør-produktene. Bedriftsmarkedet har hatt en nedgang i bestanden på 6 mill. kroner, mens styrt avvikling av Eksterne Partnere har ført til en bestandsnedgang på 75 mill. kroner.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	3. kvartal		Per 3. kvartal		Året
	2015	2014	2015	2014	2014
Forfalt brutto premie	1 143,7	1 178,0	4 050,9	4 099,8	5 393,5
Opptjente premier f.e.r.	1 309,0	1 293,9	3 887,7	3 808,5	5 102,2
Påløpne erstatninger f.e.r.	-762,2	-515,4	-2 346,4	-2 043,7	-2 567,7
Forsikringsrelaterte driftskostnader f.e.r	-257,1	-246,6	-822,3	-724,8	-1 010,0
Andre forsikringsrelaterte inntekter/kostnader	4,8	1,3	7,8	7,5	11,3
Andre tekniske avsetninger	24,7	23,5	7,5	-8,2	-61,2
Forsikringsresultat	319,2	556,7	734,3	1 039,4	1 474,6
Netto finansinntekter	-71,6	81,4	71,3	365,3	428,9
Andre kostnader	15,8	15,1	91,5	-2,7	-67,5
Driftsresultat	263,4	653,1	897,1	1 402,0	1 836,0
Endring av sikkerhetsavsetning	0,0	-21,0	0,0	-105,0	-7,0
Resultat før skatt	263,4	632,1	897,1	1 297,0	1 829,0
Skattekostnad	-69,1	-166,1	-238,7	-312,1	-452,3
Resultat etter skatt	194,3	466,0	658,4	984,9	1 376,7

Resultat før skatt per 3. kvartal 2015 ble 897,1 mill. kroner, som er 399,8 mill. kroner lavere enn per 3. kvartal i fjor. Resultat etter skatt ble 658,4 (984,9) mill. kroner. For 3. kvartal isolert ble resultat før skatt 263,4 (632,1) mill. kroner.

Resultatet fra forsikringsvirksomheten hittil i år ble 734,3 (1.039,4) mill. kroner. Underliggende forsikringsteknisk lønnsomhet er forbedret sammenlignet med tilsvarende periode i fjor gjennom økte premieinntekter og en reduksjon i årets erstatninger. Bruttoerstatninger ble 2.763,1 mill. kroner mot 2.757,7 mill. kroner per 3. kvartal 2014. Naturskadehendelser per 3. kvartal 2015 førte til erstatninger på 135,1 mill. kroner, mot 63,4 mill. kroner for samme periode i fjor. Det er inntektsført avviklingsgevinster på 414,9 (698,4) mill. kroner, som skyldes at fastsatte erstatninger utvikler seg mer positivt enn forutsatt i modellene per 31.12.2014.

Skadeutvikling

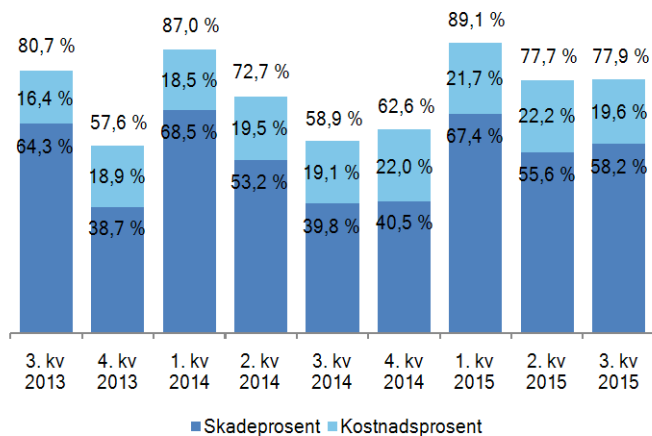
Brutto skadeprosent i konsernet utgjorde 58,2 % per 3. kvartal 2015, som er 7,1 prosentpoeng høyere sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Erstatningskostnadene har økt med 5,5 mill. kroner hittil i år sammenlignet med i fjor. Dette skyldes økning i naturskadeerstatninger, mens øvrige erstatninger er redusert. De reduserte erstatningskostnadene fra andre bransjer enn natur skyldes i hovedsak god lønnsomhetsutvikling for hovedproduktene både innen privatmarkedet og bedriftsmarkedet.

Driftskostnader

Brutto kostnadsprosent var 20,9 (18,8) % ved utgangen av 3. kvartal 2015. Dette tilsvarer en økning på 2,1 prosentpoeng sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Økning i egne driftskostnader skyldes hovedsakelig selskapets satsing på flere og bedre systemløsninger som følge av forretningsbehov og

myndighetspålagte oppgaver som Solvens II, og gjelder hovedsakelig kostnadspostene lønn, konsulenter og IKT-kostnader. Provisjonskostnadene er også økt med 20,1 mill. kroner sammenlignet med i fjor på grunn av økt lønnsomhetsprovisjon til eierbankene.

Utvikling i combined ratio for egen regning, kvartalsvis (%):

Premieutvikling

Brutto premieinntekter ble 4.032,4 mill. kroner per 3. kvartal 2015, en økning på 6,5 mill. kroner mot fjoråret. Inntektsøkningen skyldes økte inntekter innenfor privatmarkedet, hovedsakelig for bransjene Reise og Motor, hvorav LOfavørproduktene har hatt særlig god utvikling. Premieinntekt for egen regning ble 3.887,7 (3.808,5) mill. kroner per 3. kvartal 2015. Økningen på 79,2 mill. kroner sammenlignet med fjoråret skyldes endring i reassuransprogrammet der selskapet har økt egenregningsnivået i 2015. Dette må ses i sammenheng med selskapets totale risikostyringspolicy.

Kapitalforvaltning og soliditet

SpareBank 1 Skadeforsikring konsern hadde netto finansinntekter på 71,3 (365,3) mill. kroner per 3. kvartal. Den totale porteføljen hadde en finansavkastning på 0,6 (3,2) %. Nedgangen i finansavkastning skyldes redusert avkastning både på obligasjoner, aksjer og eiendom. Reduserte inntekter fra obligasjoner har sammenheng med et lavere rentenivå, samt økning i spread. Svakere utvikling på børsene har gitt redusert avkastning på aksjer, mens høyere arealldighet har gitt lavere verdiregulering av eiendom.

Kapitaldekningen, eksklusiv resultatet hittil i år, ble 45,7 %, mot 43,1 % ved årsskiftet. Dette tilsvarer en overdekning av ansvarlig kapital på 2.341 mill. kroner. SpareBank 1 Skadeforsikring anses å være solid kapitalisert både under gjeldende regelverk og i forhold til Solvens II-regelverk. Selskapet har fortsatt god fremdrift i sitt arbeid mot implementering av det nye regelverket fra 1. januar 2016.

ODIN Forvaltning investerer i selskaper med dyktig ledelse, god drift og sterk konkurranseposisjon - når markedet tilbyr en attraktiv pris. Fondene forvaltes aktivt og langsiktig. Grundige selskapsanalyser står sentralt i arbeidet, og kun de selskapene ODIN anser som de beste investeringene inngår i fondene.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	3. kvartal		Per 3. kvartal		Året
	2015	2014	2015	2014	2014
Driftsinntekter	89,3	83,1	264,7	244,1	322,7
Lønnskostnader	-32,8	-31,0	-96,9	-88,9	-113,3
Avskrivninger	-3,2	-3,2	-10,0	-10,1	-13,4
Andre driftskostnader	-24,2	-24,7	-77,3	-79,5	-108,2
Sum driftskostnader	-60,2	-58,9	-184,1	-178,4	-234,9
Driftsresultat	29,0	24,3	80,5	65,7	87,8
Netto finansinntekter	0,6	0,8	1,9	1,8	1,5
Resultat før skatt	29,6	25,1	82,4	67,5	89,2
Skattekostnad	-7,9	-6,6	-22,0	-17,7	-24,1
Resultat etter skatt	21,7	18,4	60,4	49,8	65,2

ODIN Forvaltning oppnådde et resultat før skatt på 82,4 (67,5) mill. kroner per 3. kvartal 2015. Resultatforbedringen skyldes økte driftsinntekter med 20,5 mill. kroner sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Samlet forvaltningshonorar per 3. kvartal 2015 utgjorde 264,7 (244,1) mill. kroner. Driftskostnadene utgjorde 154,3 (153,9) mill. kroner.

Total forvaltningskapital i fondene utgjorde 37,3 mrd. kroner per 30. september 2015, noe som var 3,4 mrd. kroner høyere enn ved årsskiftet og 4,8 mrd. kroner høyere enn for ett år siden.

Per 3. kvartal ble det netto innløst for 1,9 mrd. kroner i aksjefond. Markedsandelen for aksjefond var 7,9 %. I kombinasjonsfond ble det netto tegnet for 1,8 mrd. kroner. ODIN Forvaltning hadde en markedsandel for kombinasjonsfond på 5,8 % per 30. september 2015. Rentefondene kunne vise til netto nyttegning på 47,5 mill. kroner per 3. kvartal, og markedsandelen utgjorde 0,4 %.

Åtte av ODINs 10 aksjefond var foran sine referanseindekser per 30. september 2015. Av de fem kombinasjonsfondene lå fire foran eller på linje med indeks. ODINs fire rentefond hadde noe svakere avkastning enn sine referanseindekser per 30. september 2015.

SPAREBANK 1 GRUPPEN FINANS AS

SpareBank 1 Gruppen Finans AS produserer, leverer og distribuerer tjenester innen factoring, porteføljekjøp og porteføljeforvaltning.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	3. kvartal		Per 3. kvartal		Året
	2015	2014	2015	2014	2014
Kapitalpool	1,2	1,3	3,8	2,5	3,6
Forretningsområde Factoring	8,0	6,6	24,4	19,9	27,6
Forretningsområde Portefølje	2,7	3,7	11,7	9,9	14,9
Resultat før skatt	12,0	11,5	39,9	32,3	46,1
Skattekostnad	-3,2	-3,1	-10,8	-8,7	-12,5
Resultat etter skatt	8,7	8,4	29,1	23,6	33,7

SpareBank 1 Gruppen Finans AS oppnådde et resultat før skatt på 39,9 (32,3) mill. kroner per 3. kvartal. Resultatfremgangen skyldes i hovedsak bedret resultat for forretningsområdene factoring med 4,5 mill. kroner og portefølje med 1,8 mill. kroner. Resultat før skatt for 3. kvartal utgjorde 12,0 (11,5) mill. kroner.

Forretningsområdet Factoring

Resultat før skatt hittil i år ble 24,4 (19,9) mill. kroner. Resultatfremgangen per 3. kvartal skyldes vekst i klientomsetningen med 15,0 % hittil i år og økning i brutto utlån med 12,4 % hittil i år, samt reduserte driftskostnader. Resultat før skatt for 3. kvartal isolert ble 8,0 (6,6) mill. kroner.

Forretningsområdet Portefølje

Resultat før skatt hittil i år ble 11,7 (9,9) mill. kroner. Resultatforbedringen skyldes god økning i innfordring på kjøpte porteføljer og oppskrivning av enkeltporteføljer. Forretningsområdet hadde per 30. september 2015 et samlet porteføljevolum på 2.676 mill. kroner, mot 2.503 mill. kroner ved årsskiftet. Den bokførte verdien på porteføljene var 234 mill. kroner per 30. september 2015. Resultat før skatt for 3. kvartal isolert ble 2,7 (3,7) mill. kroner.

CONECTO AS

Conecto AS driver sin virksomhet hovedsakelig innen inndrivelse av fakturakrav. Selskapet har også virksomhet innen fordringsforvaltning, prosessuell gjeldsforfølgning og juridisk rådgiving.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	3. kvartal		Per 3. kvartal		Året
	2015	2014	2015	2014	2014
Driftsinntekter	38,3	40,3	119,8	129,4	170,8
Driftskostnader	-38,8	-41,0	-116,6	-126,4	-167,9
Driftsresultat	-0,5	-0,7	3,1	3,0	2,9
Netto finansinntekter	0,2	0,5	0,8	0,8	1,2
Resultat før skatt	-0,3	-0,3	4,0	3,8	4,1
Skattekostnad	0,1	0,1	-1,1	-1,0	-1,1
Resultat etter skatt	-0,2	-0,2	2,9	2,8	3,0

Resultat før skatt hittil i år ble 4,0 (3,8) mill. kroner. Selskapets driftsinntekter ble redusert med 9,6 mill. kroner til 119,8 mill. kroner per 3. kvartal 2015 sammenlignet med fjoråret.

Nedgangen skyldes i hovedsak bortfall av større kundeforhold. Samlede driftskostnader ble for samme periode redusert med 9,8 mill. kroner til 116,6 mill. kroner, hovedsakelig på grunn av reduserte personalkostnader.

SPAREBANK 1 MEDLEMSKORT AS

SpareBank 1 Medlemskort AS har som formål å drifte LO-forbundenes felles medlemsdatabase for medlemskortleveranse, innkreving av forsikringspremie for kollektiv forsikring, samt drift og administrasjon av fordelsprogrammet LOfavør for over 900.000 medlemmer. Selskapet samarbeider tett med LO og forbundene. SpareBank 1 Gruppen AS eier 51 % av aksjene i selskapet. De øvrige 49 % eies av LO.

Resultatutvikling:

Mill. kroner	3. kvartal		Per 3. kvartal		Året
	2015	2014	2015	2014	2014
Driftsinntekter	14,3	14,9	41,1	42,0	56,5
Driftskostnader	-12,1	-14,7	-35,1	-37,9	-52,6
Driftsresultat	2,3	0,2	6,1	4,1	3,9
Netto finansinntekter	0,2	0,2	0,5	0,6	0,9
Resultat før skatt	2,4	0,4	6,6	4,7	4,8
Skattekostnad	-0,7	-0,1	-1,8	-1,3	-0,9
Resultat etter skatt	1,8	0,3	4,8	3,4	3,8

Resultat før skatt per 3. kvartal ble 6,6 (4,7) mill. kroner. Selskapet hadde totale inntekter på 41,1 mill. kroner, som var en nedgang på 0,9 mill. kroner sammenlignet med 3. kvartal i fjor. Samlede driftskostnader ble 35,1 (37,9) mill. kroner. Resultat før skatt i 3. kvartal isolert ble 2,4 (0,4) mill. kroner.

SPAREBANK 1 GRUPPEN AS (MORSELSKAP)

Driftskostnadene i SpareBank 1 Gruppen AS ble 63,2 mill. kroner per 3. kvartal, som er på nivå med fjoråret. Selskapet hadde netto finanskostnader på 32,7 mill. kroner, som er 18,5 mill. kroner lavere enn ved utgangen av september i fjor. Reduksjonen har sammenheng med lavere netto lånegjeld i 2015 sammenlignet med 2014 og et lavere rentenivå.

UTSIKTENE FOR RESTEN AV ÅRET

SpareBank 1 Forsikring AS forventer at et økt fokus på pensjon vil gi langsiktig vekst i markedet for både trygghetsprodukter og pensjonssparing. Et helhetlig forsikringstilbud og samarbeidet med LO og SpareBank 1-bankenes distribusjonsnett, gir et godt utgangspunkt for fortsatt økt forretningsvolum. Den videre strategien vil fokusere på lønnsom vekst innen innskuddspensjon, ny tjenestepensjon og rene risikoforsikringer. Et nytt tjenestepensjonsprodukt; hybridpensjon, tilbys i tillegg til innskuddspensjon, og det er økende interesse for produktet. SpareBank 1 Forsikring AS anses som godt posisjonert i forhold til det fremtidige pensjonsmarkedet der økte kapitalkrav ved Solvens II vil bli innført fra 1. januar 2016. Gjennom den

kapitalforvaltningsstrategien som er fulgt sikter selskapet mot å gi langsiktig stabil avkastning til kunder og eiere. Det forventes at selskapet vil kunne håndtere de nye kapitalkravene på en tilfredsstillende måte.

SpareBank 1 Skadeforsikring har et sterkt markedsfokus og er i ferd med å lansere flere salgstiltak for å oppnå en tilfredsstillende bestandsutvikling i tiden fremover. Selskapet satser først og fremst på å ta ut forsikringspotensialet blant bankenes kunder og LOs medlemmer. Selskapet forventer at disse aktivitetene vil bidra til økt konkurransekraft og økte inntekter i kommende perioder. Det er forventet at selskapets drift med god underliggende lønnsomhet og tilfredsstillende risikosammensetning i forsikringsporteføljen vil gi et godt forsikringsresultat i tiden som kommer.

ODIN Forvaltning konsern fortsetter den positive resultatutviklingen med fortsatt inntektsvekst og kostnadskontroll. Selskapets fokus fremover vil være å øke sin markedsandel i spare- og plasseringsmarkedet som forventes å vokse i årene fremover.

Factoringvirksomheten i SpareBank 1 Gruppen Finans AS har hatt høy vekst og tatt markedsandeler, men opplever et sterkt press på marginene. Forretningsområdet vil fremover ha fokus på lønnsom vekst ved riktig prising, fortsette tiltak for økt effektivitet og bedret risikohåndtering. Porteføljeverksamheten er

godt posisjonert for å fortsette sterk og positiv volumutvikling. Forretningsområdet vil ha fokus på utvikling av nye produktområder, bedret innfordring samt oppfølging av porteføljelønnsomhet.

Inkassoselskapet Conecto AS har gjennomført omfattende systemendringer i 2015 som har påvirket kostnadsnivået negativt. Fremover prioriteres god og stabil drift, ivaretagelse av eksisterende og nye kunder i tråd med inngåtte avtaler, optimalisering av nytt fagsystem og god kostnadsstyring.

Kontinuerlig forbedring vil fortsatt prege arbeidet i samtlige selskaper, og bidra til fortsatt bedring av den underliggende driften. Samtidig er SpareBank 1 Gruppen gjennom sine ulike datterselskap eksponert mot verdipapirmarkedet, og utvikling i børskurser og renter vil i stor grad påvirke inntjeningen i konsernet fremover. Dette gjelder spesielt for SpareBank 1 Skadeforsikring da SpareBank 1 Forsikring AS har et betydelig kursreguleringsfond.

Regnskapet per 3. kvartal 2015 er ikke revidert.

Oslo, 21. oktober 2015

Styret i SpareBank 1 Gruppen AS

RESULTATREGNSKAP SPAREBANK 1 GRUPPEN

Konsernet

Mill. kroner	30.09.2015	30.09.2014	3. kv 2015	3. kv 2014	31.12.2014
Premieinntekter skadeforsikring	3 888	3 809	1 309	1 294	5 102
Premieinntekter livsforsikring	3 652	3 312	1 142	1 026	4 348
Netto premieinntekter forsikring	7 539	7 120	2 451	2 320	9 450
Renteinntekter	150	138	50	46	188
Rentekostnader	-87	-100	-29	-31	-131
Netto renteinntekter	63	38	22	15	57
Provisjonsinntekter	601	552	205	190	718
Provisjonskostnader	-925	-865	-311	-294	-1 160
Netto provisjonsinntekter	-324	-314	-106	-104	-442
Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	625	1 591	-581	251	2 665
Netto inntekter fra obligasjoner til amortisert kost	157	58	56	30	91
Netto inntekter fra obligasjoner holde-til-forfall	121	161	28	52	217
Netto inntekter investeringseiendommer	205	264	54	35	327
Utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper	8	7	-	1	7
Andre inntekter	269	207	74	77	252
Sum netto inntekter	8 663	9 133	1 997	2 677	12 623
Forsikringsytelser og erstatninger i skadeforsikring	2 346	2 044	762	515	2 568
Endringer i andre tekniske avsetninger og sikkerhetsavsetninger mv. i skadeforsikring	-7	113	-25	-2	68
Forsikringsytelser og erstatninger i livsforsikring	1 928	1 880	600	628	2 483
Endringer i avsetninger i livsforsikring	1 771	2 072	-159	375	3 387
Driftskostnader	1 154	1 101	372	349	1 489
Avskrivninger og nedskrivninger	120	109	37	37	159
Andre kostnader	127	60	30	30	62
Sum kostnader	7 440	7 378	1 617	1 932	10 216
Driftsresultat	1 223	1 755	380	745	2 407
Andel av resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet regnskapsført etter egenkapitalmetoden	2	-1	-	-	-1
Resultat av ordinær virksomhet før skattekostnad	1 225	1 753	380	745	2 406
Skattekostnad	286	410	94	186	556
Resultat etter skatt	939	1 343	286	559	1 850
Kontrollerende interesses andel	937	1 342	285	559	1 848
Ikke-kontrollerende interesses andel	2	2	1	0	2

1) Resultatregnskapet for pr 30.09. og 3. kvartal 2014 er omarbeidet for å vise sammenlignbare tall

RESULTATREGNSKAP SPAREBANK 1 GRUPPEN (forts.)

Morselskapet

Mill.kroner	30.09.2015	30.09.2014	3. kv 2015	3. kv 2014	31.12.2014
Renteinntekter	20	21	6	6	27
Rentekostnader	-61	-78	-19	-25	-101
Netto renteinntekter	-40	-57	-13	-18	-74
Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	-0	-1	-1	1	-1
Utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper	1 865	1 170	-	1	1 170
Andre inntekter	0	6	0	0	6
Sum netto inntekter	1 824	1 118	-14	-17	1 101
Driftskostnader	28	28	21	10	43
Avskrivninger og nedskrivninger	35	33	12	11	45
Andre kostnader	0	0	-0	0	0
Sum kostnader	63	61	33	21	88
Driftsresultat	1 761	1 057	-47	-38	1 013
Resultat av ordinær virksomhet før skattekostnad	1 761	1 057	-47	-38	1 013
Skattekostnad	385	57	-12	-11	43
Resultat etter skatt	1 376	1 000	-35	-27	969

UTVIDET RESULTATREGNSKAP

Oppstilling over regnskapsførte inntekter, kostnader og verdiendringer

Konsernet

Mill. kroner	30.09.2015	30.09.2014	3. kv 2015	3. kv 2014	31.12.2014
Resultat fra resultatregnskapet	939	1 343	286	559	1 850
OPPSTILLING AV ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER					
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatet:					
Estimatavvik pensjon	239	10	42	31	-140
Revaluering eiendom	42	32	6	8	79
Verdiregulering allokert til forsikringskunder	-35	-27	-5	-7	-66
Skatt	-67	-4	-12	-9	34
Sum	180	11	31	24	-93
Poster som senere vil bli reklassifisert til resultatet:					
Omregningsdifferanse	-	-	-	-	1
Verdiendring aksjer tilgjengelig for salg	2	-	-1	-	25
Skatt	-	-	-	-	-
Sum	2	-	-1	-	26
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)	182	11	31	24	-67
Totalt regnskapsførte inntekter, kostnader og verdiendringer	1 121	1 354	317	583	1 783
Andel kontrollerende interesse	1 119	1 352	316	582	1 782
Andel ikke-kontrollerende interesse	2	2	1	0	2
Morselskapet					
Mill. kroner	30.09.2015	30.09.2014	3. kv 2015	3. kv 2014	31.12.2014
Resultat fra resultatregnskapet	1 376	1 000	-35	-27	969
OPPSTILLING AV ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER					
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatet:					
Estimatavvik pensjon	62	15	14	5	-22
Skatt	-17	-4	-4	-2	6
Sum	46	11	10	4	-16
Poster som senere vil bli reklassifisert til resultatet:					
Verdiendring aksjer tilgjengelig for salg	2	-	-1	-	25
Sum	2	-	-1	-	25
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)	48	11	9	4	9
Totalt regnskapsførte inntekter, kostnader og verdiendringer	1 424	1 010	-25	-23	978

BALANSE SPAREBANK 1 GRUPPEN

Morselskapet			Konsernet	
30.09.2015	31.12.2014	Mill. kroner	30.09.2015	31.12.2014 ¹⁾
EIENDELER				
-	103	Eiendel ved utsatt skatt	-	-
-	-	- Goodwill	773	773
-	-	- Andre immaterielle eiendeler	256	286
6 256	6 059	Investering i datterselskaper	0	0
10	10	Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	11	9
165	166	Eiendom, anlegg og utstyr	1 069	1 059
-	-	- Fordring på reassurandør	1 071	1 222
88	161	Andre eiendeler	405	579
-	-	- Investeringseiendommer	4 388	4 287
-	-	- Obligasjoner holdt til forfall	3 929	4 537
-	-	- Obligasjoner til amortisert kost	4 921	3 184
97	94	Verdipapirer – tilgjengelig for salg	111	103
1 308	923	Utlån til kunder og fordringer på kredittinstitusjoner	1 769	1 433
-	-	- Verdipapirer til virkelig verdi	35 060	35 082
-	-	- Finansielle derivater	0	-
-	-	- Fordring på forsikringstaker	1 608	1 600
18	280	Bankinnskudd og kontanter	1 043	941
7 942	7 797	SUM EIENDELER	56 415	55 096
EGENKAPITAL OG GJELD				
2 400	2 400	Innskutt egenkapital	2 400	2 400
2 230	1 775	Opptjent egenkapital	5 197	5 039
-	-	- Ikke-kontrollerende eierinteresser	8	5
4 630	4 175	Sum egenkapital	7 605	7 444
287	284	Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	487	484
-	-	- Forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring	34 388	32 462
-	-	- Premie og erstatningsavsetninger i skadeforsikring	8 496	8 684
61	118	Netto pensjonsforpliktelser	111	360
4	-	- Forpliktelse ved utsatt skatt	813	953
210	-	- Betalbar skatt	772	362
-	286	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	286
-	-	- Gjeld vedrørende gjenforsikring	14	42
-	-	- Finansielle derivater	98	191
107	200	Andre forpliktelser	1 168	1 181
2 644	2 735	Innskudd fra og gjeld til kunder og kredittinstitusjoner	2 464	2 646
7 942	7 797	-	56 415	55 096

¹⁾ Balansen per 31.12.14 er omarbeidet for å vise sammenlignbare tall.

BEVEGELSE I EGENKAPITAL

Konsernet

Mill. kroner	Aksjekapital	Overkurs	Opptjent Egenkapital	Ikke kontrollerende interesser	Sum Egenkapital
Egenkapital per 01.01.2014	1 956	444	3 400	-	5 800
Årets resultat	-	-	1 342	2	1 343
Årets utvidede resultat	-	-	11	0	11
Årets totalresultat	-	-	1 352	2	1 354
Kapitalforhøyelse	-	-	-	-	-
Salg av virksomhet	-	-	0	7	7
Utbetalt utbytte	-	-	-170	-	-170
Mottatt konsernbidrag	-	-	2	-2	-0
Transaksjoner med ikke kontrollerende interesser	-	-	0	-	0
Sum transaksjoner med aksjeeiere	-	-	-167	4	-163
Andre føring direkte mot egenkapital	-	-	11	-	11
Korrigerings tidligere år	-	-	-15	-	-15
Andre føring direkte mot egenkapital	-	-	-4	-	-4
Egenkapital per 30.09.2014	1 956	444	4 581	6	6 987
Egenkapital per 01.01.2015	1 956	444	5 099	5	7 504
Endringer ført direkte mot egenkapital	-	-	-60	-	-60
Omarbeidet egenkapital per 01.01.15	1 956	444	5 039	5	7 444
Årets resultat	-	-	937	2	939
Årets utvidede resultat	-	-	181	1	182
Årets totalresultat	-	-	1 118	3	1 121
Salg av virksomhet	-	-	-	-	-
Utbetalt utbytte	-	-	-968	-	-968
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	-	-
Transaksjoner med ikke kontrollerende interesser	-	-	-	-	-
Sum transaksjoner med aksjeeiere	-	-	-968	-	-968
Andre føring direkte mot egenkapital	-	-	6	-	6
Korrigerings tidligere år	-	-	3	-	3
Andre føring direkte mot egenkapital	-	-	9	-	9
Egenkapital per 30.09.2015	1 956	444	5 197	8	7 605

BEVEGELSE I EGENKAPITAL

Morselskapet				
Mill. kroner	Aksjekapital	Overkurs	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 01.01.2014	1 956	444	966	3 367
Årsresultat	-	-	1 000	1 000
Årets utvidede resultat	-	-	11	11
Årets totalresultat	-	-	1 010	1 010
Utbetalt utbytte	-	-	-170	-170
Sum transaksjoner med aksjeeiere	-	-	-170	-170
Egenkapital per 30.09.2014	1 956	444	1 807	4 207
Egenkapital per 01.01.2015	1 956	444	1 775	4 175
Årsresultat	-	-	1 376	1 376
Årets utvidede resultat	-	-	48	48
Årets totalresultat	-	-	1 424	1 424
Utbetalt utbytte	-	-	-968	-968
Sum transaksjoner med aksjeeiere	-	-	-968	-968
Egenkapital per 30.09.2015	1 956	444	2 230	4 630

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Morselskapet				Konsernet		
30.09.2015	30.09.2014 ¹	2014 ¹	Mill. kroner	30.09.2015	30.09.2014 ¹	2014 ¹
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter						
1 376	1 000	969	Resultat etter skattekostnad	939	1 343	1 850
-1 865	-1 170	-1 170	Utbytte og konsernbidrag	-8	-7	-6
-	-	-	Andel av resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet regnskapsført etter egenkapitalmetoden	-2	1	1
35	33	45	Avskrivninger og nedskrivninger	120	109	159
-	-	-	Tap på utlån/garantier	-	-	-
-	-	-	Verdiregulering investeringseiendom	-38	-98	-120
6	3	9	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn- og utbetalinger i pensjonsordninger	-10	-11	-10
-	-	-	Reduksjon fordring på reassurandør	150	337	435
-385	-222	-213	Økning av utlån til kunder	-336	-402	-369
-	-	-	Reduksjon av utlån til kunder	-	-	-
-	-	-	Endring i forsikringstekniske avsetninger	1 690	1 709	2 610
-	66	157	Økning innskudd fra og gjeld til kunder og kredittinstitusjoner	-	258	-
-90	-	-	Reduksjon innskudd fra og gjeld til kunder og kredittinstitusjoner	-182	-	-91
281	271	67	Endring i andre tidsavgrensningsposter	340	294	-1 983
-	-	-	Økning av verdipapirer til virkelig verdi	-72	-1 723	-1 082
-	2	2	Reduksjon av verdipapirer til virkelig verdi	-	-	-
-	-	-	Økning av verdipapirer som holdes til forfall	-1 136	-589	-791
-641	-17	-134	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 456	1 220	605
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter						
-1	-9	-8	Økning av verdipapirer tilgjengelig for salg	-6	-15	-15
-	-40	-40	Utbetaling av konsernbidrag	-	-	-
1 865	1 170	1 170	Mottatt utbytte og konsernbidrag	8	7	6
-197	-150	-150	Tilgang investering i datterselskap	-	-	-
-	7	7	Vederlag for avhending av investering i datterselskap	-	7	7
-	-	-	Reduksjon/(økning) av investeringseiendom	-63	-151	-195
-34	-40	-	Reduksjon/(økning) av egne eiendom anlegg og utstyr	-39	-57	-81
1 633	938	979	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-100	-209	-278
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter						
-	4	-	Innbetalinger av ansvarlig lånekapital	-	4	-
-968	-170	-170	Utbetaling av utbytte	-968	-170	-170
-286	-423	-420	Reduksjon av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-286	-423	-420
-1 254	-590	-590	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-1 254	-590	-590
-262	331	256	Netto kontantstrøm for perioden	102	422	-263
280	24	24	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter per 01.01.	941	1 204	1 204
18	355	280	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter per utgangen av perioden	1 043	1 626	941

¹ Kontantstrømoppstillingen per 30.09.2014 og 31.12.2014 er omarbeidet for å vise sammenlignbare tall.

KAPITALDEKNING SPAREBANK 1 GRUPPEN

SpareBank 1 Gruppen konsern har de samme kapitaldekningsregler som forsikringsselskaper, og andre finansinstitusjoner. Kravet er 8 % ansvarlig kapital i forhold til en risikovektet balanse.

Morselskapet		Konsernet	
30.09.2015	31.12.2014	30.09.2015	31.12.2014
	NOK mill. kroner		
	Sum balanseførte eiendeler og poster utenom balansen og vektet balanse		
7 810	7 244	25 450	23 635
7 940	7 797	56 415	55 096
	<i>Sum balanseførte eiendeler</i>		
4 630	4 175	7 605	7 504
	Egenkapital		
	Fratrukket naturskadefond	-836	-902
-	- Fondsobligasjoner	200	200
-18	-18	-	-
	- 50% fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner		
-	- - Minstekrav reassuransedekning	-31	-37
-969	-969		-968
	- Fradrag for foreslått utbytte		
-	- Fradrag urealiserte gevinster	-67	-67
	- investeringseiendommer/varige driftsmidler		
-	- - Urealisert kursendring tilordnet selskapsporteføljen	-2	-49
-1 376	-1 376	-939	-
	- Fradrag for resultat hittil i år		
	-103	-1 029	-1 059
	- Immaterielle eiendeler og goodwill		
3 236	3 085	4 901	4 621
	Sum kjernekapital		
283	283	283	283
	Evigvarende ansvarlig lån		
-	- 45% av ureal. verdi eiendommer	30	30
-18	-18	-	-
	- 50% fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner		
265	265	313	313
	Sum tilleggskapital		
3 501	3 350	5 214	4 934
	Netto ansvarlig kapital		
44,8 %	46,2 %	20,5 %	20,9 %
	Kapitaldekning		
2 876	2 770	3 177	3 043
	Overskudd av ansvarlig kapital		

NOTE 1- REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet per 3. kvartal 2015 for konsernet inkluderer SpareBank 1 Gruppen AS med datterselskaper og tilknyttede selskaper. Regnskapet per 3. kvartal 2015 er satt opp i overensstemmelse med IAS 34 «Delårsrapportering». Regnskapet per 3. kvartal 2015 inneholder ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap. Konsernet har ikke foretatt vesentlige endringer i anvendte regnskapsprinsipper og beregningsmetoder i 2015. En beskrivelse av regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som er benyttet ved avleggelse av regnskapet fremkommer i årsrapporten for 2014. Års- og delårsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS godkjent av EU.

NOTE 2- ESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Konsernet utarbeider estimater og gjør antakelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. Estimater og skjønnmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som anses rimelig under nåværende omstendigheter. De regnskapsestimater som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt i samsvar med det endelige utfall. Estimater og antakelser/forutsetninger som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld er drøftet i note 3 i årsrapporten for 2014 og note 7 i denne kvartalsrapporten.

NOTE 3- NÆRSTÅENDE PARTER

Det overordnede prinsipp for transaksjoner mellom SpareBank 1 Gruppen AS og nærstående parter er at disse skal være i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår. For tjenester ytet direkte til konsernselskaper, samt for fellestjenester som SpareBank 1 Gruppen AS utfører for datterselskaper og Alliansen gjennom SpareBank 1 Banksamarbeidet DA benyttes kostnadsdelingsprinsippet uten fortjenestpåslag. For øvrige transaksjoner mellom SpareBank 1 Gruppen AS og konsernselskaper benyttes påslag og markedsmessige vurderinger for å fastsette prisen på transaksjoner.

NOTE 4- SEGMENTINFORMASJON

Mill. kroner	Livsforsikrings-virksomhet		Skadeforsikrings-virksomhet		Fondsforvaltning		Inkasso og factoringvirksomhet		Øvrig virksomhet		Konsernposterings		Sum	
	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014
Sum inntekter ¹	4 532	4 881	3 639	3 795	260	241	223	223	1 866	1 161	(1 857)	(1 169)	8 663	9 133
Segmentresultat	292	465	897	1 297	82	67	44	36	1 767	1 061	(1 859)	(1 171)	1 223	1 755
Resultat etter skatt	236	371	658	985	60	50	32	26	1 381	1 003	(1 429)	(1 092)	939	1 343
Minoritetens andel av resultat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(2)	(2)	(2)
Eiendeler pr. segment	39 407	35 918	13 722	14 418	335	299	2 076	1 606	7 991	7 770	(7 116)	(6 330)	56 415	53 849
Sum forpliktelser	35 954	32 686	9 067	9 769	124	108	1 548	1 122	3 345	3 551	(1 228)	(543)	48 810	46 862

Mill. kroner	Livsforsikrings-virksomhet		Skadeforsikrings-virksomhet		Fondsforvaltning		Inkasso og factoringvirksomhet		Øvrig virksomhet		Konsernposterings		Sum	
	3. kvartal 2015	3. kvartal 2014	3. kvartal 2015	3. kvartal 2014	3. kvartal 2015	3. kvartal 2014	3. kvartal 2015	3. kvartal 2014	3. kvartal 2015	3. kvartal 2014	3. kvartal 2015	3. kvartal 2014	3. kvartal 2015	3. kvartal 2014
Sum inntekter ¹	721	1 261	1 117	1 262	88	83	71	73	0	(2)	(1 857)	(1 163)	1 997	2 134
Segmentresultat	121	115	263	632	30	25	12	11	(44)	(38)	(1 858)	(1 164)	380	1 755
Resultat etter skatt	95	93	194	466	22	18	9	8	(33)	(27)	(1 447)	(1 076)	286	1 343
Minoritetens andel av resultat	-	-	-	-	-	-	-	-	(0)	-	-	2	(1)	(2)
Eiendeler pr. segment	(141)	842	(46)	(71)	42	34	(32)	(115)	(124)	99	(528)	(71)	(31)	53 849
Sum forpliktelser	(255)	730	(241)	(537)	20	15	(40)	(124)	(101)	122	(328)	121	(347)	46 862

¹ Kostnader relatert direkte til inntekten er inkludert.

SpareBank 1 Gruppen konsern har ingen sekundærsegmentrapportering.

NOTE 5- PENSJONSFORUTSETNINGER

SpareBank 1 Gruppen har brukt følgende forutsetninger ved beregning av pensjonsforpliktelsen:

	30.09.2015	30.09.2014	31.12.2014
Diskonteringsrente*	2,60%	3,00%	2,30%
Forventet avkastning på midlene	2,60%	3,00%	2,30%
Fremtidig lønnsutvikling	2,50%	3,25%	2,75%
G-regulering	2,25%	3,00%	2,50%
Pensjonsregulering	0,50%	1,20%	2,00%
Arbeidsgiveravgift	14,10%	14,10%	14,10%
Frivillig avgang	4% og 2%	4% og 2%	4 % og 2 %
DEMOGRAFISKE FORUTSETNINGER			
Dødelighet**	K2013BE	K2013 BE	K2013BE
Uførhet	IR2003	IR2003	IR2003

Alle estimatavvik føres i utvidet resultat etter hvert som disse oppstår. Dette betyr en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening og at rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler er erstattet med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse.

* Diskonteringsrenten som er benyttet er OMF-renten

** K2013 BE er anvendt som forventet levealderstabell på dagens lukkede bestand

NOTE 6- FINANSIELLE DERIVATER

GENERELL BESKRIVELSE

Valutaterminforretninger: Avtaler om å kjøpe eller selge et bestemt valutabeløp på et fremtidig tidspunkt til en avtalt vekslingskurs mot en annen valuta.

Rentebytteavtaler: Avtaler om å bytte rentebetingelser over en på forhånd avtalt periode og til et avtalt beløp

Opsjoner: Avtale hvor selger gir kjøper rett, men ikke plikt til enten å selge eller kjøpe et finansielt instrument eller valuta før eller på et bestemt tidspunkt og til en forhåndsavtalt pris.

Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater.

Konsernet 3. kvartal 2015

Mill. kroner	Kontraktsum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdi forpliktelser
VALUTAINSTRUMENTER			
Valutaterminer	6 034	-	96
Sum valutainstrumenter	6 034	-	96
RENTEINSTRUMENTER			
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross count)	138	0	1
Andre rentekontrakter	-	-	-
Sum renteinstrumenter	138	0	1
Sum finansielle derivater	6 171	0	98

Oppstilling vedrørende motregningsrett 3. kvartal 2015

FINANSIELLE EIENDELER

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Valutainstrumenter	-	-	-	-	-
Renteinstrumenter	0	-	0	-	0
Sum	0	-	0	-	0

FINANSIELLE FORPLIKTELSE

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Valutainstrumenter	96	-	96	-	96
Renteinstrumenter	1	-	1	-	1
Sum	98	-	98	-	98

Konsernet 2014

Mill. kroner	Kontraktsum	Virkelig verdi eiendeler	Virkelig verdiforpliktelser
AKSJEINSTRUMENTER			
Derivatandel CDO	-	-	-
Sum aksjeinstrumenter	-	-	-
VALUTAINSTRUMENTER			
Valutaterminer	7 982	-	176
Sum valutainstrumenter	7 982	-	176
RENTEINSTRUMENTER			
Rentebytteavtaler (swap) (dekker også cross count)	226	-	15
Sum renteinstrumenter	226	-	15
Sum finansielle derivater	8 208	-	191

Oppstilling vedrørende motregningsrett 2014

FINANSIELLE EIENDELER

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Valutainstrumenter	-	-	-	-	-
Renteinstrumenter	-	-	-	-	-
Sum	-	-	-	-	-

FINANSIELLE FORPLIKTELSE

Instrument	Brutto balanseført beløp	Balanseført beløp som nettoføres	Nettobeløp i balansen	Beløpet som ikke er nettopresentert i balansen	Beløp etter mulige nettooppgjør
Aksjeinstrumenter	-	-	-	-	-
Valutainstrumenter	176	-	176	-	176
Renteinstrumenter	15	-	15	-	15
Sum	191	-	191	-	191

NOTE 7- VERDSETTELSESHIERARKI

Konsernet 3. kvartal 2015	NIVÅ 1		NIVÅ 2		NIVÅ 3	
	Mill. kroner	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelses-teknikk basert på observer-bare markedsdata	Verdsettelses-teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Sum	
Verdipapirer – tilgjengelig for salg	-		9		89	98
Verdipapirer – holdt for handelsformål	1 162		-21		-	1 140
<i>Herav aksjer og andeler</i>	955		-		-	955
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>	206		-		-	206
<i>Herav andre verdipapirer</i>	-		-21		-	-21
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	33 054		864		-	33 918
<i>Herav aksjer og andeler</i>	10 532		-		-	10 532
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>	22 522		863		-	23 385
<i>Herav andre verdipapirer</i>	-		1		-	1
Finansielle derivater	-		-		-	-
<i>Herav aksjeinstrumenter</i>	-		-		-	-
<i>Herav valutainstrumenter</i>	-		-		-	-
<i>Herav renteinstrumenter</i>	-		-		-	-
Sum eiendeler	34 215		852		89	35 156
Finansielle derivater	-		98		-	98
<i>Herav valutainstrumenter</i>	-		96		-	96
<i>Herav renteinstrumenter</i>	-		1		-	1
Sum forpliktelser	-		98		-	98

Avstemming av nivå 3

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	Andre verdipapirer
Inngående balanse	87	-	25
Netto gevinster/tap på finansielle instrumenter resultatført	-	-	-
Tilgang/kjøp	-	-	-
Utgående balanse	89	-	-

Total gevinster og tap realiserte og urealisert som er ført over resultatet

Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat	688	15	-78
Netto inntekter fra finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-	-	-
Sum total gevinster og tap realiserte og urealisert som er ført over resultatet	688	15	-78

Total gevinster og tap urealisert som er ført over resultatet

Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat	-59	-375	194
Netto inntekter fra finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-	-	-
Sum total gevinster og tap urealisert som er ført over resultatet	-59	-375	194

Konsernet 2014	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettelses- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettelses- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata
Mill. kroner			
Verdipapirer – tilgjengelig for salg	-	17	87
Verdipapirer – holdt for handelsformål	1 840	71	25
<i>Herav aksjer og andeler</i>	1 547	-	-
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>	293	2	-
<i>Herav andre verdipapirer</i>	-	69	25
Verdipapirer - utpekt til virkelig verdi over resultat	33 079	67	-
<i>Herav aksjer og andeler</i>	9 405	-	-
<i>Herav obligasjoner og sertifikater</i>	23 674	67	-
Finansielle derivater	-	-	-
<i>Herav valutainstrumenter</i>	-	-	-
<i>Herav renteinstrumenter</i>	-	-	-
Sum eiendeler	34 919	155	111
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	-
Finansielle derivater	-	191	-
<i>Herav aksjeinstrumenter</i>	-	-	-
<i>Herav valutainstrumenter</i>	-	176	-
<i>Herav renteinstrumenter</i>	-	15	-
Sum forpliktelser	-	191	-

Avstemming av nivå 3

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	verd
Inngående balanse	55	-	
Netto gevinster/tap på finansielle instrumenter resultatført	-	-	
Netto verdiendring ført over utvidet resultat mot egenkapitalen (se endring i egenkapital)	25	-	
Tilgang/kjøp	6	-	
Avhending	-	-	
Overført fra nivå 1 eller 2	-	-	
Overført til nivå 1 eller 2	-	-	
Utgående balanse	87	-	

Total gevinster og tap realiserte og urealisert som er ført over resultatet

Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat	2 016	1 071
Sum total gevinster og tap realiserte og urealisert som er ført over resultatet	2 016	1 071

Total gevinster og tap urealisert som er ført over resultatet

Netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat	1 263	318
Sum total gevinster og tap urealisert som er ført over resultatet	1 263	318

Overføring mellom nivå 1 og 2

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI	Aksjer og andeler	Obligasjoner og sertifikater	verd
Overført fra nivå 1 til nivå 2	-	-	

DEFINISJON AV NIVÅER FOR MÅLING AV VIRKELIG VERDI

Nivå 1 - Verdsettelse skjer i forhold til kvoterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler/forpliktelser. Et finansielt instrument anses som kvotert i et aktivt marked dersom kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer, obligasjoner og sertifikater.

Nivå 2 - Verdsettelse skjer gjennom annen input enn kvoterte priser på nivå 1 som er observerbare for eiendelen/forpliktelsen, enten direkte eller indirekte (utledet priser). I de tilfeller det ikke finnes tilgjengelige markedspriser i et aktivt marked er instrumentene først og fremst forsøkt verdsatt ved hjelp av verdsettelsesmetoder basert på observerbare input/og eller tilnærmet likeartede instrumenter/produkter. Prising av rentebærende papirer herav fastrenteutlån baseres på rentekurver hentet i aktive markeder.

Nivå 3 - Verdsettelse på input som ikke er basert på observerbare markedsdata. Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og nivå 2, benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

VERDIPAPIRER - TILGJENGELIG FOR SALG (NIVÅ 2 OG 3)

Verdipapirer tilgjengelig for salg består av aksjer. Verdsettelsen baserer seg på framtidige inntjening.

VERDIPAPIRER - HOLDT TIL HANDELSFORMÅL (TRADING) (NIVÅ 2 OG 3)

Består av aksjer og andeler. Verdipapirene er først og fremst forsøkt verdsatt ved hjelp av verdsettelsesmetoder basert på observerbar input og/eller tilnærmet likeartede instrumenter/produkter. Verdipapirer i nivå 3 er andeler hvor verdsettelse baseres på fremtidig inntjening.

VERDIPAPIRER - UTPEKT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET (FVO) (NIVÅ 2)

Verdipapirer i nivå 2 er hovedsakelig obligasjoner. Prising av de rentebærende papirer baseres på rentekurver hentet i aktive markeder.

FINANSIELLE DERIVATER (NIVÅ 2)

Derivatene består i hovedsak av aksjeinstrumenter, valutaterminer og renteswapper. Verdsettelsen er basert på observerbar input og/eller tilnærmet likeartede instrumenter/produkter.

GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER (NIVÅ 2)

Verdsettelsen baserer seg på rentekurver hentet i aktive markeder.

NOTE 8- VERDIPAPIRER TIL VIRKELIG VERDI

Konsernet				
AKSJER OG ANDELER				
Mill. kroner	3. kvartal 2015		2014	
	Anskaffelses- kost	Bokført verdi/ virkelig verdi	Anskaffelses- kost	Bokført verdi/ virkelig verdi
Norske aksjer	193	218	284	342
Norske aksjefond	949	1 329	1 117	1 514
Utenlandske aksjer	909	867	645	907
Utenlandske aksjefond	5 263	9 074	4 773	8 190
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi	7 314	11 488	6 819	10 952
OBLIGASJONER OG SERTIFIKATER				
Mill. kroner	3. kvartal 2015		2014	
	Anskaffelses- kost	Bokført verdi/ virkelig verdi	Anskaffelses- kost	Bokført verdi/ virkelig verdi
Norske				
Sum norske obligasjoner og sertifikater	17 887	18 113	18 579	19 069
Utenlandske				
Sum utenlandske obligasjoner og sertifikater	5 150	5 480	4 598	4 967
Sum obligasjoner og sertifikater til virkelig verdi	23 037	23 593	23 177	24 036
ANDRE VERDIPAPIRER				
Mill. kroner	3. kvartal 2015		2014	
	Anskaffelses- kost	Bokført verdi/ virkelig verdi	Anskaffelses- kost	Bokført verdi/ virkelig verdi
Hedgefond	-	-	-	-
Eiendomsfond	-	-	20	25
Andre finansielle eiendeler	(20)	(20)	69	69
Sum andre finansielle verdipapirer til virkelig verdi	(21)	(21)	90	94
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	30 331	35 060	30 085	35 082
LÅN				
Mill. kroner	3. kvartal 2015		2014	
	Anskaffelses- kost	Bokført verdi/ virkelig verdi	Anskaffelses- kost	Bokført verdi/ virkelig verdi
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	-	-
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	-	-	-	-

NOTE 9- VERDIPAPIRER TILGJENGELIG FOR SALG

3. kvartal 2015

Morselskapet			Konsernet	
Anskaffelseskost	Bokført verdi/ virkelig verdi	Mill. kroner	Anskaffelseskost	Bokf virk
-	-	Norsk Pensjon AS	2	
17	70	Eiendomsverdi AS	17	
12	17	Oslo Børs Holding ASA	12	
8	9	Andre	9	
37	97	Sum aksjer tilgjengelig for salg	39	

2014

Morselskapet			Konsernet	
Anskaffelseskost	Bokført verdi/ virkelig verdi	Mill. kroner	Anskaffelseskost	Bokf virk
-	-	Norsk Pensjon AS	2	
17	70	Eiendomsverdi AS	17	
12	15	Oslo Børs Holding ASA	12	
7	9	Andre	15	
36	94	Sum aksjer tilgjengelig for salg	45	

NOTE 10- NØKKELTALL

	3. kv 2015	2. kv 2015	1. kv 2015	4. kv 2014	3. kv 2014	Året 2014
Konsern						
Resultat etter skatt (MNOK)	286,1	349,8	303,0	506,8	558,7	1 850,1
Egenkapitalavkastning (%)	16,8 %	17,6 %	15,8 %	28,0 %	28,0 %	27,8 %
Kapitaldekning per kvartal (%)	20,5 %	21,0 %	20,6 %	20,9 %	18,3 %	20,9 %
Kjernekapitaldekning per kvartal (%)	19,3 %	19,7 %	19,3 %	19,6 %	17,0 %	19,6 %
SB1 Forsikring¹						
Risikoresultat (MNOK)	115,8	92,8	69,3	85,7	105,0	376,0
Administrasjonsresultat (MNOK)	21,1	-2,2	6,3	-4,4	1,2	-8,0
Renteresultat (MNOK)	-48,8	58,5	129,5	-48,6	6,5	285,6
Resultat etter skatt (MNOK)	111,3	138,4	101,9	63,2	112,2	435,2
Bufferkapital inkl. årets resultat ² per kvartal (%)	22,2 %	22,2 %	21,5 %	20,3 %	21,2 %	20,3 %
Kapitaldekning per kvartal (%)	20,4 %	20,1 %	20,7 %	21,5 %	19,6 %	21,5 %
Kursreguleringsfond per kvartal (MNOK)	1 430	1 612	1 629	1 517	1 257	1 517
SB1 Skadeforsikring						
Resultat fra forsikringsvirksomheten (MNOK)	319,2	275,3	139,8	435,2	556,7	1 474,6
Netto finansinntekter (MNOK)	-71,6	31,0	111,9	63,6	81,4	428,9
Resultat etter skatt (MNOK)	194,3	282,1	182,0	391,9	466,0	1 376,7
Skadeprosent f.e.r (%)	58,2 %	55,6 %	67,4 %	40,5 %	39,8 %	50,3 %
Kostnadsprosent f.e.r (%)	19,6 %	22,2 %	21,7 %	22,0 %	19,1 %	19,8 %
Combined ratio f.e.r (%)	77,9 %	77,7 %	89,1 %	62,6 %	58,9 %	70,1 %
Bestandspremie (MNOK)	5 256	5 259	5 269	5 266	5 277	5 266
ODIN Forvaltning						
Forvaltningshonorar (MNOK)	89,3	91,5	83,9	78,6	83,1	322,7
Resultat etter skatt (MNOK)	21,7	22,7	16,0	15,4	18,4	65,2
Forvaltningskapital per kvartal (MNOK)	37 468	37 468	37 736	33 906	32 467	33 906
Markedsandel aksjefond per kvartal (%)	7,9 %	7,6 %	7,4 %	7,4 %	7,3 %	7,4 %
Markedsandel kombinasjonsfond per kvartal (%)	5,8 %	5,4 %	5,0 %	4,8 %	4,7 %	4,8 %
Fordringsadministrasjon						
Resultat etter skatt (MNOK)	8,5	10,2	13,2	10,3	8,3	36,6

¹ Endring i resultatoppstilling i 1.kvartal 2015 gjør resultatene ikke direkte sammenlignbare med tidligere kvartal

² For 4. kvartal vises bufferkapitalen etter disponering av årets resultat

